

- ³ Кодинець А. О. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту. Товарів і послуг: Монографія. – К.: Видавнично-поліграфічний центр «Київський університет», 2007. – С. 23.
- ⁴ Кашинцева О. Ю. Правова охорона знаків для товарів і послуг в Україні: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2000. – С. 103.
- ⁵ Право інтелектуальної власності / За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. – К., 2004. – 672 с.
- ⁶ Дозорцев В. А. Интеллектуальные права: Понятие. Система. Задачи кодификации. – М., 2005. – С. 39.
- ⁷ Волынкина М. В. Концепція «исключительных прав» понятие «интеллектуальной собственности в гражданском праве // Журнал российского права. – 2007. – № 6. – С. 33.
- ⁸ Гражданское право: В 4 т. – Т. 2. Вещное право: Наследственное право. Исключительные права. Личные неимущественные права. – М., 2005. – С. 269.
- ⁹ Кухар В. І., Афанасьєв В. В., Жуков В. І. Юридична природа права інтелектуальної власності: врахування при вирішенні спорів // Вісник господарського судочинства. – 2005. – № 3. – С. 185.
- ¹⁰ Шершеневич Г. Ф. История авторского права на Западе. – Казань, 1891. – С. 5-7.
- ¹¹ Свядосц Ю. И. Правовая охрана товарных знаков в капиталистических странах: Учеб. Пособ. – М., 1969. – С. 65.
- ¹² Снежко Борис. Исчерпание прав на товарные знаки // <http://www.alexus.com.ua/news/368-article>

Резюме

У даній статті суб'єктивне право розпорядження правами на торговельну марку розглянуте крізь призму часу його існування. Визначено місце розпорядження правами на торговельну марку в системі підстав для припинення та переходу прав на неї.

Ключові слова: торговельна марка, розпорядження правами на торговельну марку, перехід прав на торговельну марку, припинення прав на торговельну марку, вичерпання прав.

Резюме

В данной статье субъективное право распоряжения правами на торговую марку рассмотрено сквозь призму времени его существования. Определено место распоряжения правами на торговую марку в системе оснований для прекращения и перехода прав на нее.

Ключевые слова: торговая марка, распоряжение правами на торговую марку, переход прав на торговую марку, прекращение прав на торговую марку, исчерпание прав.

Summary

The article is devoted to discussion of disposal of intellectual property rights to trademarks through the prism of time of its existence. We have analyzed a place of disposal of intellectual property rights to trademarks in the system of grounds for termination and transition of rights to trademarks.

Key words: trade mark, disposal of intellectual property rights to trademarks, transition of rights to the trade mark, termination of rights to trademarks, exhausting.

Отримано 23.11.2010

Г. З. ОГНЕВ'ЮК

Ганна Зіновіївна Огнев'юк, здобувач Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПАТЕНТНИХ ПОВІРЕНИХ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ДЕЯКИХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Цивільне законодавство України передбачає доволі багато правових форм використання об'єктів інтелектуальної власності. Переважна більшість відносин з приводу набуття, припинення, реалізації та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності здійснюються за допомогою представника. Інститут патентних повірених – спеціальних представників з питань інтелектуальної власності – виник одночасно з виникненням спеціалізованих законодавчих актів у сфері промислової власності.

Зміст поняття «патентний повірений» законодавчо визначений у Положенні про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) від 10 серпня 1994 р. № 545 (далі – Положення), п. 2 якого зазначає, що патентний повірений надає фізичним і юридичним особам допомогу і послуги, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, представляє інтереси зазначених осіб у Державному департаменті інтелектуальної власності, а також судових органах, кредитних установах, у відносинах з іншими фізичними та юридичними особами. Запропоноване у Положенні визначення доволі загальне, виз-

начає коло установ, в яких патентний повірений діє як представник, однак не надає визначення тим діям, які складають зміст представництва. Формулювання «надає допомогу і послуги» є досить загальним і не відображає тієї особливості правового статусу патентних повірених, яка відрізняє їх від інших представників. Визначення, запропоноване Положенням, фактично охоплює всіх представників, які діють у сфері інтелектуальної власності, незалежно від їх досвіду, освіти та акредитації.

На відміну від України, де інститут патентних повірених розвивається, у світі вже тривалий час переважна більшість заявників отримує права на об'єкти інтелектуальної власності за допомогою патентних повірених. З огляду на сферу поширення патентних повірених, ступінь їх самоорганізації в європейських країнах, можна констатувати, що їх діяльність розповсюджена у державах, які мають патентну систему. Статус патентних повірених регулюється на законодавчому рівні у Німеччині, Франції, Естонії, Польщі, Словаччині, Румунії, Угорщині, Чехії, Російській Федерації, що свідчить про важливе значення цих видів цивільних відносин, увагу держави в особі патентних відомств до діяльності патентних повірених. Як наголошують науковці, у майбутньому економічні перетворення призведуть до збільшення питомої ваги об'єктів інтелектуальної власності серед інших об'єктів власності в Україні, що в свою чергу спонукатиме власників шукати більш кваліфікованої правової допомоги в цій сфері¹. Тому вивчення та аналіз міжнародного досвіду правового регулювання відносин за участі представників є актуальним.

З точки зору сучасної цивільстики, в аналізі регулювання професійного представництва в сфері охорони інтелектуальної власності міжнародний досвід необхідний для врахування з таких питань:

– суб'єктний склад у відносинах з представництва в сфері інтелектуальної власності, вимоги, які висуваються до представника;

– форми участі представника у відносинах з приводу об'єктів інтелектуальної власності;

– обсяг прав і обов'язків патентних повірених, що закріплені законодавчо.

Спільним для законодавства України і зарубіжних країн є положення про добровільність залучення до правовідносин у сфері інтелектуальної власності патентних повірених, щоправда, за одним винятком. Слід зауважити, іноземці та інші особи, що проживають за межами України, або мають своє місцезнаходження за її межами, можуть реалізувати свої права не просто через будь-якого представника, а через тих представників, що зареєстровані згідно з Положенням про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених), атестовані та мають відповідне свідоцтво. Це пов'язано, по-перше, з тим, що в кожній країні існують сувої особливості процедури взаємовідносин заявника і патентного відомства з приводу видачі патентів, з якими іноземці, за припущенням, не знайомі. По-друге, існує мовний фактор, який може перешкодити листуванню патентного відомства з заявниками, у таких випадках патентне відомство державною мовою інформує патентного повіреного – представника заявника, а представник вже зобов'язаний у свою чергу повідомити свого довірителя. Так, патентне відомство позбавляється обов'язку проводити переклад. У розумінні співпраці з патентним відомством професійне покликання патентних повірених – максимально сприяти правильному сприйняттю іноземними заявниками норм, закладених у вітчизняному патентному законодавстві і запобігати подачі некондиційних запитів та неналежно оформлених заявок².

Створення концепції професійного представництва в сфері інтелектуальної власності в Україні доцільно розглядати порівняно з іншим законодавством – законодавством зарубіжних країн для детального вивчення особливостей врегулювання представницьких відносин зарубіжним законодавством і формування висновків щодо доцільності їх застосування в Україні. Такий аналіз доцільно розпочати з розгляду питання про суб'єктний склад відносин представництва.

Суб'єктний склад осіб, які можуть бути представниками з питань інтелектуальної власності, як правило, обмежений. Так, Австрійським патентним законом (від 07.07.1970 р. № 259 з наступними змінами в редакції від 1994 р. № 819 (ст. 77))³ визначено, що представництво сторін перед патентним відомством і Верховним сенатом по патентах і товарних знаках Австрії можуть здійснювати тільки адвокати, патентні повірені та правовий відділ Міністерства фінансів. Положення про участь адвоката як представника в справах інтелектуальної власності застосовується і в законодавстві інших країн, зокрема, згідно з ст. 61 Патентного Закону Бельгії від 28.03.1984 р. зі змінами від 28.01.1997 р. «кожен адвокат, який є членом адвокатури або має адвокатське свідоцтво, може без внесення його до Реєстру виступати у Відомстві в тій же якості, що і патентний повірений»⁴.

У деяких країнах іноді представниками з питань інтелектуальної власності виступають і патентні повірені, і адвокати або обидві особи разом. Так, у Німеччині діє положення про виключне представництво в судових органах адвокатами. У справах інтелектуальної власності представництво перед державним органом з питань інтелектуальної власності здійснюється патентним повіреним, а в судових справах в Федеральному патентному суді – і адвокатом, і патентним повіреним. У випадках, якщо справа, пов'язана із захистом виключних прав на об'єкти промислової власності, розглядається в інших судових органах, адвокати і патентні повірені діють спільно.

З аналізу наведених норм, можемо зробити висновок, що законодавство Німеччини визначає, що юридична діяльність повинна здійснюватись професійно: адвокатами, що є спеціалістами з процесуального права та патентними повіреними – спеціалістами з питань інтелектуальної власності. Такий підхід дає можливість законодавцю виділити даних осіб в окремі категорії і наділити їх більш широким колом прав і обов'язків. У межах німецького правопорядку патентний повірений займає положення рівне інституту адвокатів і в своїй діяльності є «незалежним радником і представником», що відображено в Положенні про патентних повірених (уведено в дію 07.09.1966 р. (зі змінами від 06.07.1990 р.))⁵.

На прикладі Бельгії, Австрії, Португалії, Німеччини ми визначили суб'єктний склад представників у сфері інтелектуальної власності. Це можуть бути як адвокати, так і патентні повірені. Однак навіть за відсутності положення про виключне представництво в сфері інтелектуальної власності патентними повіреними, все ж їх статус відрізняється від правового положення адвокатів та юрисконсультів. Вони складають окрему групу представників. У Кодексі інтелектуальної власності Франції № 92-597 від 01.07.1992 р.⁶ визначено, що список осіб, які «компетентні в питаннях промислової власності», визначається щорічно. До цього списку належать особи, які відповідають належному рівню професійної підготовки та мають практичний досвід. Дане положення французького законодавства дозволяє відносити до «компетентних осіб з питань промислової власності» не тільки тих, хто має достатню кваліфікацію, а і тих, що мають відповідний досвід та фактично займаються цією діяльністю. Тобто презумується положення про те, що діяльність з представництва в сфері інтелектуальної власності має здійснюватись на постійній основі. Подібне положення є і в законодавстві Іспанії, де кількість офіційних патентних агентів обмежена до 60 осіб (ст. 282 Кодексу промислової власності Іспанії). При цьому агенти можуть за власним бажанням тимчасово звільнитись від ведення справ з різних причин, однак така тимчасова відставка не повинна перевищувати одного року. Тобто встановлений принцип безперервності роботи патентних повірених.

Аналогічних вимог в українському законодавстві немає. Так атестація патентного повіреного і внесення його до реєстру здійснюється один раз і відсутність практичної діяльності за професією ніяк не позначається на статусі патентного повіреного⁷. На нашу думку, при розробці проекту закону «Про петитних повірених» слід врахувати наведений зарубіжний досвід і передбачити або проведення переатестації патентних повірених з певною періодичністю, або інші форми підтвердження того, що патентний повірений дійсно надає послуги в сфері інтелектуальної власності, і не втратив спеціальних знань і практичних навичок у цій сфері. У протилежному випадку, розширення прав патентних повірених буде недоцільним, оскільки не вдасться виділити в окрему категорію тих осіб, які дійсно професійно надають послуги у сфері права інтелектуальної власності.

З точки зору врахування міжнародного досвіду, слід також підійти до вирішення питання про форми участі представника у відносинах з приводу об'єктів інтелектуальної власності. Так, французьке законодавство передбачає, що особи, компетентні з питань промислової власності, можуть здійснювати свою діяльність залишаючись службовцями підприємств, вести справу індивідуально, залишаючись представниками вільних професій чи бути на службі в особі, яка веде свою діяльність як представник вільних професій. Залишаючи таким особам повну свободу вибору організаційних форм своєї діяльності, французьке законодавство виключає можливість надання послуг в сфері інтелектуальної власності непрофесіоналами, зазначаючи (ст. 422), що особи, незважаючи на те, що мають відповідні знання, але не внесені до списку патентних повірених не можуть займатись діяльністю з представництва у сфері охорони прав на об'єкти промислової власності під загрозою кримінальної відповідальності.

Законодавством Румунії, де діє постанова «Про організацію і здійснення діяльності патентними повіреними»⁸, особливо виділяється, що діяльність патентного повіреного є вільною і незалежною, з автономною організацією і практикою. Згідно з цим положенням, патентні повірені мають право працювати у приватних офісах, торгових фірмах тощо, вони також можуть здійснювати свою професійну діяльність як службовці, які спеціалізуються на захисті прав промислової власності в установі, яка займається не тільки інтелектуальною власністю (ст. 19). У такому випадку вони працюють на підставі контракту і доручення, якщо немає заперечення керівника підприємства.

Запропоновані два приклади відображають різні підходи до визначення форм взаємодії патентних повірених з довірцями. Якщо в першому випадку наголос робиться на тому, що патентні повірені можуть надавати послуги вступаючи у різноманітні за своєю правовою природою відносини (підприємницькі, трудові, цивільно-правові), та в другому випадку акцент робиться на принципах діяльності патентних повірених, зокрема таких, як принцип незалежності, автономної організації. Це в свою чергу опосередковано вказує на те, що первинним при виборі форми діяльності патентних повірених є забезпечення реалізації цих принципів. Аналогічна ситуація характерна і для України, де Положенням передбачений принцип незалежності патентних повірених: «патентний повірений є незалежним під час виконання професійних обов'язків і керується у своїй діяльності законодавством та цим Положенням» (п. 10 Положення). Разом з тим п. 14 Положення зазначає, що патентний повірений має право займатись своєю діяльністю індивідуально або разом з іншими патентними повіреними, створювати патентні агентства, фірми, бюро, контори тощо з правами юридичної особи, а також працювати за наймом. На нашу думку, слід все ж таки визначитись з пріоритетами у цьому питанні, зазначивши, що первинним є дотримання патентним повіреним у роботі принципу незалежності, і тільки за таких умов дозволити патентному повіреному працювати за наймом, вступати у відносини підпорядкування, коли його діяльність буде залежати від вказівок та приписів роботодавця.

Загалом досвід зарубіжних країн свідчить про недоцільність впровадження виключного права на представництво заявників перед уповноваженими органами та в судах. У цьому переконує практика Великої Британії, де тривалий час з моменту прийняття у 1977 р. Патентного закону патентні агенти мали виключне право на представництво заявників перед Патентним Відомством. Однак дане положення було відмінене ст. 274 Акта Великої Британії 1988 р. «Про авторське право, промислові зразки і винаходи»⁹. Сьогодні в цій країні і патентні повірені, і фізичні особи, товариства, корпорації (юридичні особи) можуть займатись послугами з подачі заявок на патент, представляти інтереси заявників в судових спорах в сфері інтелектуальної власності.

Слід зазначити, що дані положення не зменшили ролі патентних агентів по товарним знакам (trademark agent), діяльність яких врегульована спеціальними правилами введеними в дію 01.06.1950 р. Розробка цих документів та нагляд за їх дотриманням здійснювався Привілейованим інститутом патентних повірених та Інститутом агентів по товарним знакам. Відповідно до даного положення, чітко встановлено, що називати себе патентним повіреним або агентом по товарним знакам може лише особа, ім'я якої занесене в Реєстр (товариство чи корпорація), інша юридична особа не має права зазначати у своїй назві слова «патентний повірений», рекламуватись таким чином або вести справи під назвою патентного повіреного чи агента, крім випадків, коли всі партнери є патентними агентами, зареєстрованими відповідним чином.

Отже, практика Великої Британії може стати аргументом у суперечках з прихильниками виключного представництва з питань інтелектуальної власності. Найефективнішим способом забезпечення переважно професійного представництва з усього комплексу представницьких відносин у сфері інтелектуальної власності стало не загальнообов'язкове законодавче положення про це, а розробка особливого законодавства про патентних повірених, що наділяло б цих представників більшим комплексом прав і обов'язків, гарантувало б їх професійний рівень і передбачало б ефективні способи відповідальності за допущені порушення.

Зауважимо, що суб'єктний склад представників у сфері інтелектуальної власності не обмежується лише адвокатами і патентними повіреними. Так, серед особливостей представництва в сфері інтелектуальної власності, закріплених у німецькому законодавстві, слід відмітити особу патентних асесорів, що є проміжною стадією у професії патентних повірених. До патентних асесорів відносять осіб, які пройшли атестацію і допущені до патентної адвокатури, однак надають представницькі послуги не самостійно (одноособово або у складі об'єднання патентних повірених чи патентно-юридичної фірми), а вступаючи у трудові відносини з підприємствами і установами.

На нашу думку, розмежування представників у сфері інтелектуальної власності на дві категорії: патентні повірені і патентні асесори як у Німеччині є доцільним і може мати важливе практичне значення і для України. В основі поділу цих представників на дві групи лежать відносини, які пов'язують їх з особами, яких вони представляють. Якщо мова йде про патентних повірених, то вони діють самостійно і відокремлено як професійні представники, а тому користуються професійними правами патентних повірених і несуть відповідальність, передбачену для патентних повірених. До другої групи осіб належать професійні представники, які працюють на підприємствах на підставі трудового договору, а тому користуються правами, мають обов'язки і несуть відповідальність, що впливає, перш за все, з трудових відносин.

Схожий підхід до розмежування патентних повірених та найманих робітників у сфері промислової власності закріплений патентним законом Італії (Королівський декрет № 1127 від 29.06.1939 р. (з останніми змінами від 19.10.1991 р.)¹⁰, ст. 94 якого визначає, що повноваження представляти заявників може бути надано юристу чи адвокату, включеному у відповідний професійний список. Однак ст. 93 окремо встановлює, що ніяка особа не змушена бути представлена професійним представником на слуханнях перед Патентним офісом; юридичні особи можуть бути представлені службовцями, що не є патентними повіреними. Отже, законодавство Італії є прикладом розмежування серед представників у справах інтелектуальної власності патентних повірених і найманих працівників.

Серед зарубіжних країн, що закріпили можливість патентних повірених працювати за наймом – Польський Закон «Про патентних агентів» від 11.04.2001 р.¹¹, ст. 2 якого визначає, що патентний агент може займатись своєю діяльністю за наймом або самостійно.

Відповідний поділ представників у сфері інтелектуальної власності закріплений і в законодавстві США. Особи, що мають право представляти інтереси заявників перед Патентним Відомством США, поділяються на патентних повірених і патентних агентів¹².

Законодавством США також застосовані законодавчі обмеження, що не дозволяють підприємцям здійснювати свою комерційну діяльність під виглядом надання послуг патентними повіреними, несправедливо використовуючи їх репутацію. Так, для патентних повірених встановлені обмеження – вони не можуть працювати в інших сферах (за винятком сфери науки, мистецтва, літератури, освіти і спорту) або бути пов'язаними службовими відносинами; не повинні займати ніякої іншої оплачуваної посади. Крім того, законом передбачено обмеження для осіб, які брали участь в процесуальній діяльності в якості службовця органів влади або суду з питань промислової власності. Такі особи не можуть працювати патентними повіреними в органах влади чи в суді протягом одного року після припинення ними зазначених правовідносин.

У спеціальному законодавстві Португалії передбачається також посада помічника агента, що допомагає йому у виконанні обов'язків. При цьому передбачено, що агент несе відповідальність за дії помічника. Будь-які документи самостійно складені помічником повинні бути підписані патентним агентом. В одному з проектів Закону «Про професійне представництво в сфері інтелектуальної власності в Україні» також передбачена аналогічна посада – стажиста повіреного у справах інтелектуальної власності. Встановлені вимоги до стажиста – вища освіта та вища освіта у сфері інтелектуальної власності. Проектом передбачене обов'язкове укладання трудового контракту між стажистом та патентним повіреним. Вважаємо, що діяльність стажиста забезпечує практичну підготовку і практику майбутніх патентних повірених.

Законом «Про патентних повірених» Угорщини, що набув чинності 01.01.1996 р.¹³ встановлено, що патентний повірений зобов'язаний вести справу особисто, однак він має право залучати до участі помічника патентного повіреного, юрисконсульта або кандидата в патентні повірені, якщо це не суперечить домовленостям з клієнтом (ст.ст. 16–20).

Як бачимо, на час формування новітнього законодавства з охорони прав промислової власності країн СНД, у світі вже існувала система врегулювання цих відносин, що і була сприйнята цими країнами. Наприклад, патентним законами всіх колишніх країн СРСР встановлено, що іноземні заявники подають заявки на отримання прав на всі об'єкти промислової власності і ведуть по ним справи тільки через патентних повірених країни набуття прав. Водночас між Україною та більшістю країн СНД укладені двосторонні угоди, які передбачають право заявникам цих країн подавати заявки і вести справи самостійно, без участі патентних повірених¹⁴. В переважній більшості таких країн СНД патентний повірений визначений як окремий представник зі спеціальним статусом, форми діяльності якого не обмежуються. Прийнятий нещодавно Закон Російської Федерації «Про патентних повірених»¹⁵ також не сприйняв ідею страхування діяльності патентних повірених, натомість розробники віддали перевагу аналогічному для Португалії і Іспанії положенню, згідно з яким «назву «патентний повірений», словосполучення, яке включає таку назву мають право використовувати тільки патентні повірені, роботодавці патентних повірених, громадські організації патентних повірених» – ч. 3 ст. 3 Закону Російської Федерації «Про патентних повірених». Таким чином, створене законодавче підґрунтя для того, щоб патентні повірені зберігали свою відособленість від інших представників, а особи, що не мають відповідного статусу, не мали б права ототожнювати себе з патентними повіреними.

На підставі проаналізованого матеріалу можна зробити висновок про те, що врахування міжнародного досвіду може видатись вкрай важливим при проведенні Україною вдосконалення власного законодавства про патентних повірених, зокрема вирішення потребують питання про суб'єктний склад осіб, які надають послуги в сфері права інтелектуальної власності та необхідність проведення розмежування між патентними повіреними, які працюють за наймом, та тих, що працюють самостійно.

¹ Охринченко Т. И. Закон о патентных поверенных: как отреагирует рынок? / Т. И. Охринченко // Патенты и лицензии. – № 9. – 1999. – С. 41.

² Агуреев А. П. Роль патентного поверенного в экспертизе заявки по существу / А. П. Агуреев // Патенты и лицензии. – 1999. – № 12. – С. 27.

³ Австрійський патентний закон від 7 лип. 1970 р. № 259 [у редакції закону про зміну патентного закону 819/1994]. The Austrian Patent Office. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.patent.bmwa.gv.at>

⁴ Патентний закон Бельгії від 28 березня 1984 р. [з останніми змінами від 28 січ. 1997 р.]. – Режим доступу: <http://www.european-patent-office.org>

⁵ Положення про патентних повірених Німеччини від 7 верес. 1966 р. – [Електронний ресурс]; [останні зміни від 6 лип. 1990 р.]. – Режим доступу: <http://www.deutsches-patentamt.de>

⁶ Кодекс інтелектуальної власності Франції: літературна і художественна власність: [пер. с франц. Рос. акад. наук, Сиб. отд., Ін-т філософії і права]. – Новосибірськ : Изд-во СО РАН, 2005. – 91 с.

⁷ Щодо питань атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) : наказ Міністерства освіти і науки України від 25 лип. 2006 р. № 556 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 35. – Ст. 210.

⁸ Про організацію і здійснення діяльності патентними повіреними від 21 груд. 2006 р. № 331: постанова / Державний департамент по винаходам і товарним знакам Румунії. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osim.ro>

⁹ The UK Patent Office-Home : патентне відомство Великої Британії. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.patent.gov.uk>

¹⁰ Патентний закон Італії : Королівський декрет від 29 черв. 1939 р. № 1127 [з останніми змінами від 15 квіт. 1996 р.]: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.jpo.go.jp>

¹¹ Про патентних агентів : закон Польської Республіки від 11 квіт. 2001 р. № 509 // Правовий журнал. – 2001. – № 49. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu>

¹² Збірка нормативно-правових актів США з патентного права: [Електронний ресурс]. – С. 32-34. – Режим доступу: <http://www.uspto.gov>

¹³ Про патентних повірених : закон Угорщини від 1 січ. 1996 р. № 32. – Режим доступу: <http://www.hpo.hu>

¹⁴ Соглашение о сотрудничестве по пресечению правонарушений в области интеллектуальной собственности (Соглашение подписали правительства: Азербайджанской Республики, Республики Армения, Республики Беларусь, Грузии, Республики Казахстан, Кыргызской Республики, Республики Молдова, Российской Федерации, Республики Таджикистан, Туркменистан, Украины, Республики Узбекистан) // Патенты и лицензии. – 1998. – № 5. – С. 39-40.

¹⁵ О патентных поверенных: Федеральный закон Российской Федерации от 30 декаб. 2008 г. // Российская газета. (Официальный выпуск). – 2008. – № 4824. – декабрь.

Резюме

У статті порівнюється законодавство України та деяких зарубіжних країн, що визначають правовий статус патентних повірених, форми їхньої діяльності. На підставі проведеного порівняння автор робить висновок про доцільність розмежування патентних повірених на тих, які працюють самостійно та на тих, що працюють за наймом. Висловлюється також думка про недоцільність запровадження виключного представництва у сфері інтелектуальної власності лише патентними повіреними.

Ключові слова: патентний повірений, правовий статус патентних повірених, інтелектуальна власність.

Резюме

В статье проводится сравнение законодательства Украины и законодательства некоторых зарубежных стран, регулирующего деятельность патентных поверенных и правовые формы такой деятельности. На основании проведенного сравнения ав-

тор приходит к выводу о необходимости разделения патентных поверенных на тех, которые работают самостоятельно и тех, которые являются наёмными работниками. Автор выражает мысль о недопустимости закрепления исключительного представительства в сфере интеллектуальной собственности только патентными поверенными.

Ключевые слова: патентный поверенный, правовой статус патентных поверенных, интеллектуальная собственность.

Summary

This article is devoted to the comparison of the Ukrainian legislation with the legislation of foreign countries that regulates the activity of patent attorneys and the law forms of such activity. On the base of such comparison the author comes to conclusion of the necessity to divide patent attorneys on two groups – the ones who works separately, and the others, who are employed. The author express the idea of impermissibility to fasten in law the priority of patent attorneys to be representatives in patent law exceptionally.

Key words: patent agent, legal status of a patent agent, intellectual property.

Отримано 21.10.2010